БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ ОПА-СИНГИЛЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 48 (5909).

8 МАРТ

СЕШАНБА

1977 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

БУГУН 8 МАРТ—ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ. МЕҲНАТКАШ, МЕҲРИБОН, БУНЁДКОР СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

КОММУНИЗМ АКТИВ ҚУРУВЧИЛАРИ

БУГУН Халқаро хотин-қизлар куни — 8 март байрами! Меҳнаткаш, ижодкор, вафодор, бунёдкор, оташқалб, меҳрибон оналаримиз, опа-сингилларимизнинг анъанага айланган, баҳордек гўзал, қувончли байрамлари ҳар йили катта кўтаринкилик, завқ-шавқ, халқимизнинг сиёсий ва меҳнат активлиги жўш урган бир вазиятда нишонланади.

Улуғ айём арафасида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети совет хотин-қизларини, ўз ҳуқуқлари, демократия ва социализм учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик учун курашаётган барча мамлакатлар меҳнаткаш хотин-қизларини самимий табриклади, уларнинг бундан буёнги ишлари ва курашларида катта муваффақиятлар тилади.

Бу йил Халқаро хотин-қизлар куни бутун мамлакатимизда, республикамиз, областимизнинг барча шаҳар ва районларида, саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалигида янгидан-янги зафарлар қўлга киритилаётган, халқимизнинг бутун талант, маҳорат ва ижоди КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши қизиб кетган бир шароитда нишонланмоқда.

Совет хотин-қизлари! Улар — азиз, меҳрибон, садоқатли, ватанпарвар кишилар. Ҳаётимизнинг барча соҳаларида совет хотин-қизларининг ўрни, ҳиссаси ғоят улкандир. Улар саноат ва қишлоқ хўжалигининг илғор кишилари, фан ва маданиятнинг истеъдодли вакиллари, янгилик учун курашаётган, ихтирочилик ва илғор ҳаракатларнинг пешқадамларидир. Улар ўз тақдирларини Ватан, халқ тақдири билан мустаҳкам боғлаган, партия ва Совет давлати ишига садоқатли, болаларнинг бахт-саодати учун, келажаги учун кечани-кеча, кундузни-кундуз демай меҳнат қилаётган, олийжаноб фазилатларга эга бўлган улуғ сиймодирлар.

Областимиз ишчилари, колхозчилари, барча тармоқ касб эгалари ўтган йилни муваффақиятли якунладилар. Беш йилликнинг иккинчи йили улкан зафарлар келтирмоқда. Бу ишларда хотин-қизларнинг роли, ўрни, меҳнати ғоят каттадир. Юқори ҳосил олаётганлар, сут булоғини ошираётганлар, станокларни бошқараётганлар, илм чўққиларини эгаллаётганлар — хотин-қизлардир. Турсуной Охунова, Анастасия Чудная, Мунаввар Исҳоқова, Мария Ковалева, Буолма Жўраева, Лидия Казанцева, Меҳри Убайдуллаева, Умринисса Ҳасанова сингари юзлаб, минглаб хотин-қизларни эл-юрт эъзозлайди, улар билан фахрланади.

Партиямиз XXV съезди тарихий қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги муносабати билан қабул қилинган қарорда мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини янада ривожлантиришнинг программ вазифалари белгилаб берилган. Барча совет кишилари сингари хотин-қизларимиз ҳам бутун куч, талант ва маҳоратларини ана шу қарорларни бажаришга сарф этмоқдалар. Беш йилликни барвақт бажариш, гектаридан 60 центнердан ошириб ҳосил олиш, ҳар бир сигирдан 5 минг литрга етказиб сут соғиб олиш ташаббускорлари орасида асосий кўпчиликни хотин-қизлар ташкил этади.

Табрик хатида айтилганидек, бутун мамлакат улардан —саноат ва транспортда ишлаётган, қишлоқ хўжалигида меҳнат қилаётган аёллардан, врачлар ва педагоглардан, маиший хизмат ходимларидан, фан ва санъат арбобларидан миннатдордир. Азиз хотин-қиз ўртоқлар, сизларнинг Ватанга муҳаббатингиз, маҳорат ва тажрибангиз, сизларнинг оналик донолигингиз ва қайноқ қалбингиз бундан буён ҳам коммунизм ишига, Ватанимизнинг моддий ва маънавий бойликларини кўпайтиришга, Октябрнинг улуғ идеалларига садоқатли ёш авлодни тарбиялашга хизмат қилаверсин.

Областимиз ишчилари, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 1977 йилда саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Шу кунларда пахта далаларида, фермалар ва сабзавоткор хўжаликларда баҳорги ишлар қизиб кетди. Эртаки сабзавотлар экилмоқда, чигит экиш учун техника воситалари, уруғликлар ҳозирлаб қўйилди. Ариқ ва зовурлар, каналлар, барча ирригация-мелиорация шохобчалари қазилиб, тартибга келтирилди. Хотин-қизларимиз эркаклар билан бир қаторда, бир сафда меҳнат қилиб, бу йилги топшириқ ва мажбуриятларни бажариш учун фидокорона иш олиб бормоқдалар. Саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳасида янги ташаббус кўрсатганлар орасида хотин-қизларимиз талайгина. Партия ташкилотлари уларнинг қайноқ меҳнати, қалб қўри, юксак онглилиги туфайли вужудга келган ватанпарварлик ташаббуслари ва ҳаракатларини қўллаб-қувватлашлари, хотин-қизлар ўртасида тарбиявий ишларни кучайтириб, эскилик сарқитларига қарши курашда ташкилотчилик ролини ўйнашлари лозим. Хотин-қизларнинг унумли меҳнат қилишлари, оилада, бола тарбиясида, жамоат ишларидаги актив иштирокида бутун шароитларни яратиб бериш лозим.

— Халқимизнинг катта ишлари тўғрисида гапирар эканмиз,— деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида қилган Ҳисобот докладида,— бу ишларда совет хотин-қизлари қандай роль ўйнаётганлигини айтмасдан ўтиб бўлмайди. Ватанимиз ўз муваффақиятлари ва ғалабаларига кўп жиҳатдан хотин-қизларнинг фидокорлиги ва таланти туфайли эришди. Съездимиз ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида келажак учун белгилаб берадиган муҳим вазифаларни ҳал қилишга ҳам шонли хотин-қизларимиз, ҳеч шубҳасиз, катта ҳисса қўшадилар. Хотин-қизларга доимий ғамхўрлик қилиниши, меҳнат жараёнининг қатнашчиси, болаларнинг онаси ва тарбиячиси ҳамда уй бекаси бўлган хотин-қизларнинг аҳволини яхшилаш ҳақида қайғуришни партия ўзининг бурчи деб ҳисоблайди.

Коммунистик қурилишнинг актив курашчилари бўлган Совет хотин-қизларининг бугунги байрами бутун халқимиз, социалистик мамлакатлар ва прогрессив инсониятнинг қувончли байрамидир. Барча меҳнат аҳли ҳаётимиз меъморлари ва гуллари бўлмиш, севимли хотин-қизларимизга самимий саломлар йўллайди, катта ижодий муваффақиятлар истайди.

Социалистик Ватанимизнинг оташқалб, меҳри дарё, ватанпарвар хотин-қизларига шон-шарафлар бўлсин!

ГУЛГУН ЧЕҲРАЛАР.

А. Абалян фотоэтюди.

ДАЛАЛАР ФАЙЗИ

РЕПОРТАЖ

ТАБИАТ борлиққа бахмалдан тўн кийгизишга ҳозирланмоқда. Ариқ четидаги майсалар эндигина ниш уряпти. Кафтдек текисланган майдондаги экиш тракторининг бир меёрида ишлаб туриши далаларга ярашиқ. Агрегат овози, колхозчилар меҳнати далалар файзига-файз қўшаяпти.

Уста деҳқон Вали Нуриддинов етакчилик қилаётган бригада пайкалларидамиз. Чап томондаги катта майдонда картошка экиляпти. Трактор рулида Лутфулла Ихлосов. Сеялкачилар Файзи Валиев, Хайриддин Низомовлар уруғларни ерга бир текисда тушишини таъминлаб туришибди. Ҳар куни уч-тўрт гектар майдонга уруғ қадалаяпти.

Бригада аъзолари ўтган йили мана шу ерларда помидор етиштиришган. Ҳосил мўл бўлди. Ҳар гектар майдондан 350 центнердан ҳосил кўтарилди.

— Алмашлаб экишда гап кўп, — дейди бригада бошлиғи,— бунинг устига қиш ҳам кутилганидек бўлди. Қор кўп тушди, ерда нам етарли. Шунинг учун ҳам эртаки экинлар экишни барвақт бошладик. 17 гектар майдонга «седов» навли эртаки картошка уруғи экмоқдамиз. Уруғлик 8 сантиметр чуқурликка тушмоқда. Бригадамиз аъзолари бу йил кам деганда ҳар гектар майдондан 150 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишди.

Ўнг ёқдаги пайкалда ҳам трактор овози ҳукмрон. Тракторчи Тўлаган Ўтанов эртаки карам экиш учун жўяк оляпти.

Оржоникидзе районидаги «Правда» колхози Тошкент ва Чирчиқ шаҳарлари оралиғида жойлашган. Колхозчилар йилнинг ҳамма фаслларида ҳам шаҳарликлар дастурхонини турли-туман сабзавот маҳсулотлари билан безаб келмоқдалар. Колхознинг теплица хўжалигида помидор ғарқ пишган. Ҳар куни шаҳар аҳолисига 300 килограммга етказиб маҳсулот тортиқ қилинмоқда.

Бу ерда маҳсулот етиштириш билан бирга кўчат тайёрлашга ҳам жиддий эътибор берилмоқда. Ромлар остидаги кўчатлар бўлиқ ва бақувват. Чунки теплица хўжалиги ишчилари бўлажак ҳосилнинг тақдири кўп жиҳатдан кўчатга боғлиқ эканлигини яхши билишади.

Кўплаб карам кўчатлари пешма-пеш далаларга юборилмоқда. Колхоз далаларида тракторлар ёрдамида ҳар куни икки-икки ярим гектар майдонга кўчат қадалмоқда. Бу ишларни амалга оширишда Ҳакимжон Туёқов, Тилов Тожибоев сингари механизаторлар алоҳида ўрнак кўрсатишмоқда.

Айни кунларда колхозчилар асосий диққат-эътиборни ҳосилни эрта етиштиришга қаратишган. Шунинг учун ҳам барча техника воситалари мавсумга сифатли шайланди. Суғориш шохобчалари эрта тозаланди. Далаларга етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғитлар чиқарилди. Мана энди унумдорлиги ортиб, хамиртурушдек кўпчиб турган ерларда экиш кампанияси тез ва соз ўтказиляпти.

Ҳосилни эрта етиштиришдан колхозчилар ҳам, шаҳарликлар ҳам манфаатдор бўлишади. Ҳосили барвақт йиғиштирилиб олинган майдонларга иккинчи марта кечки экин экса бўлади. Деҳқончиликдан келадиган даромад ҳам шунга қараб кўпайиб боради.

Хўжаликнинг 13 гектар майдонига полиэтилен плёнкаси остида карам кўчати ўтқазилди. Ниҳоллар баравж ривожланмоқда. Махсус идишларда 300 минг дона бодринг кўчати тайёрланди. Тупроқ кўпроқ қизиши билан улар далага экилади.

Шу кунгача 70 гектар ерга пиёз уруғи сепилди. 30 гектар майдондаги кузги пиёз майсалари эса кўзни қувонтириб турибди.

— Етти гектар майдонга редиска уруғи сепдик. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни Биринчи майгача шаҳарликлар дастурхонига кўплаб редиска, барра пиёз ва карам етказиб берамиз, — дейди колхоз агрономи Абдурашид Назиров.

«Правда» колхози аъзоларининг юбилей йили учун белгилаган марралари улкан. Улар бу йил карам ҳосилдорлигини 300, помидор ҳосилдорлиғини 290, пиёз ҳосилдорлигини эса 260 центнерга етказиш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилганлар. Энг қувончлиси шундаки, колхозчилар сабзавотнинг ҳамма турлари бўйича белгиланган план ва топшириқларни бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг бугунги ишлари, бугунги ғайрат-шижоати зиммаларидаги социалистик мажбуриятни шараф билан бажариб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига муносиб меҳнат совғаси тайёрлашларидан далолат бериб турипти.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

ЭКИШ ҚИЗҒИН БОРМОҚДА

Шу кунларда сабзавоткорларнинг иши қизиб боряпти. Оби-ҳавонинг қулай келганидан фойдаланишга интилган миришкор сабзавоткорлар эртаки карам, картошка, редиска, ошлавлаги экишга киришдилар. Бу йил Тошкент район хўжаликларида 1561 гектар ерга эртаки картошка, карам, редиска, ошлавлаги экиш планлаштирилган. Ҳозиргача район хўжаликларда 776 гектардан кўпроқ ерга турли экинлар экиб қўйилди. Жумладан 530 гектар ерга картошка, 96 гектар ерга редиска экилди, 102 гектар ерга карам кўчати ўтқазилди.

Эртаки экин экишда Ильич номли, Навоий номли колхозлар олдинда бормоқдалар.

Кузги экинлар озиқлантирилди

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ районининг деҳқонлари кузги экинларни озиқлантиришга киришдилар. Ҳар гектар экинзорга ўрта ҳисобда 300 килограмм минерал ўғит солинмоқда. Тупроққа ўғит солиниши экинларнинг ўсишини тезлаштиради. Қия жойларда ўғит қишлоқ хўжалиги авиациясининг самолётлари ёрдамида сочилади. Бу йил Тошкент областининг колхоз ва совхозларида 64,7 минг гектар яъни бултургидан 15 минг гектар кўп ерга кузги экинлар экилган.

(ЎзТАГ).

АҲОЛИ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН

УЛУҒ ОКТЯБРЬ социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб меҳнат ғалабалари билан кутиб олиш учун бораётган умумхалқ курашида Товоқсойдаги рўзғор химия фабрикаси коллективи ҳам фаол иштирок этмоқда. Комбинат меҳнат аҳли маҳсулот реализация қилиш йиллик планини шонли сана арафасида адо этиб, планга қўшимча равишда юзларча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Корхона ишчи- хизматчилари беш йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли бошладилар. Январь ойи плани 130 процент қилиб адо этилди. Пландан ташқари 24 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Фабрика қуввати ва тайёрланаётган маҳсулот турлари йилдан-йилга ортиб бормоқда. Масалан, 1972 йилда 335,8 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинган бўлса, 1976 йилга келиб бу кўрсаткич 1570 минг сўмни ташкил қилди.

— Муваффақиятлар ўз-ўзидан қўлга киритилмайди, — дейди биз билан суҳбатда фабрика директори А. Тожибоев. — Авваллари ишлаб чиқариш корпуслари тор эди. Иш маданияти кўнгилдагидек эмасди. Бу хол, табиий, ишимизга салбий таъсир қиларди. Кейинги йилларда корхона территориясини кенгайтирдик, янги ишлаб чиқариш корпуслари фойдаланишга топширилди. Чорвоқда ва Искандарда фабриканинг янги филиалларини очдик. Юк ортиш, тушириш ишлари енгиллашди. Буларнинг ҳаммаси ишлаб чиқариш самарадорлиги, меҳнат унумдорлигининг юксалишига олиб келди.

Фабрикада маҳсулот сифатини яхшилашга жиддий ёндошадилар. Ҳар бир цех, ҳар бир бригадада сифат дафтарчаси тутилган. Унга ишчининг смена кўрсаткичи, уни бажариши ва маҳсулот сифати қайд қилиб борилади. Беш кишидан иборат фабрика сифат комиссияси эса ҳар ҳафтада цех ва бўлинмалар тайёрлаган маҳсулотларни кўздан кечиради. Брак маҳсулотлар учун ҳақ тўланмайди ва комиссия буйруғига биноан сифатсиз маҳсулот чиқарган ишчи рағбатлантиришдан, имтиёзлардан маҳрум этилади.

Яна шуни таъкидлаб ўтиш керакки, фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлаб, ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришган хизматчилар фабрика маъмурияти томонидан мунтазам моддий рағбатлантириб борилади. Жумладан, 1976 йил тўртинчи кварталида социалистик мусобақа пешқадамларидан 38 киши пул мукофотлари билан тақдирланди.

— Фабрикамизда А. Клос, В. Абдураҳимова, Г. Галтер, Г. Абдуллаева сингари илғор ишчилар номини ҳурмат билан тилга оладилар, — дейди А. Тожибоев, — Бу социалистик мусобақа пешқадамлари сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан бирга смена топшириқларини 130-150 процент қилиб адо этиб келмоқдалар. Улар фабрика планининг муваффақиятли бажарилиши ва маҳсулот сифатининг яхшиланишига ёрдам бермоқдалар. Шу кунларда корхонада иш қизғин. Ишчи-хизматчиларимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига зиммаларига олган мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, баракали меҳнат қилишаяпти.

А. ИБРОҲИМОВ.

Машҳура ҚОДИРОВА Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг зарбдор тўқувчиларидан бири. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига 3 йиллик шахсий топшириғини икки йилда бажаришга аҳд қилган бу қиз 8 март байрамини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олди.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Фермада эксперимент

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Октябрь» қолхозида чорва моллари озуқасига ғўзапоя қўшиб берила бошлади. Чорвачилик ва қоракўлчилик институтлари олимларининг тавсияларига биноан бу ерда Тошкентдаги корхоналардан бирида тайёрланган махсус машиналарнинг биринчи саноат тажриба комплекси ишламоқда. Механизмлар ғўзапояни майдалаб қирқиб беради. Шундан кейин қирқилган ғўзапоя буғланади, кислоталар билан, ишқор билан дориланади. Бундай технология ғўзапояни тўйимли озуқага айлантиради ва енгил ҳазм бўладиган қилади.

(ЎзТАГ).

ҲАЁТИМИЗ ГУЛЛАРИ

ОЛДИНГИ САФДА

БИЗ ҳар йилнинг илк баҳорида хотин-қизларнинг социал тараққиёт, тинчлик, озодлик, тенг ҳуқуқлилик учун курашидаги халқаро бирдамлик куни — 8 мартни зўр шоду-ҳуррамлик билан нишонлаймиз.

БУ йилги байрам ўзгача файз, ўзгача руҳ билан ўтаяпти. Совет халқи, бутун прогрессив инсоният ҳозир Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини зўр тантана билан нишонлашга қизғин тараддуд кўрмоқда. Бугунги айём гўё кузда нишонланадиган катта байрамнинг дебочасидек туюляпти. Чунки Октябрь революцияси энг аввало хотин-қизлар учун катта бахт бахш этди. Барча қатори аёлларимиз ҳам меҳнат қилиш, ўқиш, дам олиш ҳуқуқларига эга бўлдилар.

Шонли Октябрь аёллар тақдирида чинакамига катта роль ўйнади. Ҳозир халқ хўжалигининг бирор соҳаси йўқки, унда аёллар ишламаётган бўлсин. Хотин-қизларимиз эрлар билан бир сафда коммунистик жамият қурилишнинг олдинги сафларида келмоқдалар. Биргина бизнинг районимизда 15 минг хотин-қиз турли соҳаларда фидокорона меҳнат қилмоқда. Уларнинг улкан ҳиссалари билан ўтган йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани 116,5 процент, сабзавот етиштириш 102,5 процент, мева тайёрлаш 169,9 процент адо этилди. Чорва маҳсулотлари, дон, пилла етиштириш бўйича белгиланган давлат планлари ҳам анча ортиғи билан бажарилди.

Бугунги кунда биз «Хўжакент» совхози пиллакори, Ленин ордени кавалери Х. Раҳмонова, К. Маркс номли колхоз сут соғувчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Г. Мусақулова, Ғазалкент консерва заводи ишчиси Р. Пармонова, 2-уйсозлик комбинати бетончиси В. И. Коснова каби новатор аёлларимиз номини ҳурмат билан тилга оламиз. Улар ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган умумхалқ мусобақасининг олдинги сафларида келмоқдалар.

Советлар замонида вояга етган, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданий-маиший хизмат соҳаларида меҳнат қилаётган аёлларимиз ҳам кўпчиликни ташкил этади. 1-ўрта мактаб ўқитувчиси Р. Тастанова, 2-ўрта мактаб ўқитувчиси К. И. Шпилова каби ҳамшаҳарларимиз ёш авлодни тарбиялашда жонбозлик кўрсатишаётган бўлса, А. Г. Романова, Г. П. Павловская, Ф. Мирабдуллаева каби шифокорларимиз эл соғлиғига посбонлик қилмоқдалар. Идеология кадрлари районда ўтказилаётган оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларда актив қатнашмоқдалар. Улар иштирокида қизиқарли кечалар уюштирилмоқда, учрашувлар ўтказилмоқда.

Доҳиймиз В. И. Ленин хотин-қизларни давлатни идора қилишга жалб этиш лозимлигини алоҳида уқдирган эди. Ҳозир доҳий орзулари тўла рўёбга чиққан. Бугунги кунда маҳаллий Советларга сайланган депутатлардан 460 киши хотин-қизлардир. 58 нафар хотин-қиз бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилмоқда. 28 хотин-қиз корхона, мактаб ва муассасаларни бошқармоқда. Бригада бошлиқларидан 50 нафари ҳам хотин-қизлардир. Чирчиқ ойна заводи директори область Советининг депутати, Т. П. Киселева, Хондойлиқ қишлоқ Совети ижроия комитети раиси Н. Холдорова, болалар санаторийси бош врачи А. Арслонова, 4-мактаб директори Т. А. Фенина каби ишбилармон, моҳир раҳбар кадрлар меҳнат коллективлари эътиборини ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида бажарилиши лозим бўлган улуғвор вазифаларга қаратмоқдалар.

Районимиз меҳнаткашлари юбилей йилида ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорига жавобан хўжаликларда ва саноат корхоналарида янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари туғилмоқда. К. Маркс номли колхоз сут соғувчиси Гулбан Мусақулова ва «Хўжакент» совхози пиллакори Рихси Йўлдошева Октябрь байрамига янги меҳнат рекордлари билан келиш тўғрисида ватанпарварлик чақириғи билан чиқдилар. Уларнинг бу ташаббуси район партия комитети томонидан маъқулланди. Ҳозир барча участкаларда иш суръати тобора ошмоқда, ойдан, йилдан ўзиб ишлаётган илғорлар сафи кенгаймоқда.

Районимиз хотин-қизлари ҳар соҳада авангарддирлар. Юзлаб хотин-қизларимиз пропагандист, агитатор, сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчи сифатида янги урф-одатларни кенг тарғиб қилмоқдалар. Эскилик сарқитларига қарши курашда барчага ибрат бўлмоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, бу йилда ҳам биз жанговар хотин-қизлар иштироки билан экономика ва маданиятни ривожлантиришда ҳар қачонгидан қувончлироқ ютуқларни қўлга киритамиз, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини меҳнатда янги зафарлар билан кутиб оламиз.

Н. СОЛДАТОВА,
Бўстонлиқ район партия комитетининг секретари.

БИЗ БАХТИЁРМИЗ

КОЛХОЗ идорасининг рўпарасида ҳавас қилса арзирлик ҳашаматли бино бор. Бу болалар боғчаси. Ҳамма қулайликлар муҳайё. Хоналари бир-биридан шинам, озода.

Биз ҳам кўп жонлимиз. Тўққиз неварам бор. Шу ерда тарбияланиб вояга етяпти. Болаларни боғчага жойлаштириб, кўнглимиз тинчийди. Кейин далага, фермага ишга кетамиз. Эркаклардан қолишмай ёнма-ён туриб ишляпмиз.

Хўжалигимизда хотин-қизлар кўпчиликни ташкил қилади. Улар ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида актив қатнашмоқдалар. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти хотин-қизлар учун барча шарт-шароитларни яратиб берган. Биз ҳам сут соғишда, пахта етиштиришда, пиллачиликни ривожлантиришда, йилдан-йилга фидокорона меҳнат қиляпмиз.

Бир мисол: ўтган йили мен ишлаётган бригада хотин-қизлари ғўзаларни меҳр билан парвариш қилишди. Вақтида ягана қилиб, чопиқдан чиқаришди. Сувга тўлиқтириб қўймадилар. Шу туфайли юзимиз ёруғ бўлди. Зиммага олган план ва мажбурият ортиғи билан адо этилди. Ҳар гектар ердан 36 центенердан «оқ олтин» топширилди.

Экинларни машинабоп қилиб ўстиришимиз туфайли ялпи ҳосилнинг 84 проценти «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Биз мусобақада ғолиб чиқдик. Менинг ҳалол меҳнатларим Ленин ордени билан тақдирланди. Бошқа кўпгина аёллар Ватанимиз бўйлаб бепул туристик саёҳатларга йўлланма олдилар, дам олиш уйларида, санаторийларда бўлишиб, соғлиқларини мустаҳкамлаб қайтишди. Бундай юксак мукофотларга, эл-ҳурматига сазовор бўлган хотин-қизларни хўжалигимизнинг бошқа бригадаларида ҳам кўриш мумкин.

Биз эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги йил ҳосили учун тайёргарлик ишларини кучайтириб юбордик. КПСС Марказий Комитетининг Мактубига жавобан бригадамиз бўйича ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» топширишга сўз бердик. Ҳозир ана шу ҳосилни етиштиришга пухта замин яратяпмиз.

Партия ва ҳукуматимиз биз бахтиёр оналарга доимо ғамхўрлик қилиб турибди. Бу ғамхўрликка амалий ишимиз билан жавоб берамиз.

С. АЛИХЎЖАЕВА,
Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз аъзоси.

ЧИН ҚАЛБДАН

ЭРТА саҳарлаб устахонага чиқиб кетган Чинниқул ака кўп ўтмай қўлида газета билан уйига қайтиб келиб қолди.

— Табриклайман, онаси. Орденли бўлибсан. Мана ўқи.

Руқия опа нима гаплигини билмай олдин бир зум зина олдида туриб қолди. Кейин Чинниқул аканинг ўзи келиб газета саҳифаларини очди. Ўша кунги сонда Руқия Охунжонованинг Октябрь Революцияси ордени билан тақдирланганлиги маълум қилинган эди.

Орадан зум ўтмай қўни-қўшнилар чиқишди, болалар мактабдан қайтишди. Ҳамманинг оғзида шу гап. Ўтган ҳам, кетган ҳам Руқия опанинг хонадонига кириб уни юксак мукофот билан қутлади. Руқия опанинг боши осмонда эди. Оддий меҳнат кишисини шунчалик қадрлаган партияга, ҳукуматга ўз миннатдорчилигини изҳор этарди...

Руқия опанинг суяги меҳнатда қотган. Эсини танибдики у далада. Олдинига оддий пахтакор эди, кейин бригадага бош бўлди. Кам ҳосилли ерларда у ўттиз центнердан ҳосил кўтариб, барчани қойил қолдирди. Шундан кейин обрў-эътибори яна ҳам ошди. Пенсияга чиққандан кейин ҳам тинч ўтирмади. У олдинига икки қути қурт уруғи беришларини илтимос қилди. Эрта баҳорда қурт боқиб, йиғим-терим бошлангач яна пахтазорда бўлаверди.

Ўтган беш йиликда Руқия опа етти қути қурт уруғини парваришлаб, 700 килограммдан кўп «кумуш тола»ни она-ватанга армуғон этди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида эса бир ярим қути уруғдан 155 килограмм пилла олди.

Руқия Охунжонова Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, бу йил ҳар бир қути қурт уруғидан яна 100 килограммдан ошириб пилла етиштиришга аҳд қилган. Беш йилликка мўлжалланган шахсий мажбуриятини уч йилга қолмай бажармоқчи. Бу курашда сизга зафар ёр бўлсин.

С. АБДУРАҲМОНОВ,
Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз.

⊙ ИККИ ҳамкасб, икки қаҳрамон. Орджоникидзе районидаги «Красний водопад» экспериментал базаси сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати Анастасия Ивановна Чудная билан Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мунаввар Исоқова опа-сингил тутинишган.

ПАРАНЖИГА ЎТ КЕТДИ

— 1920 йилнинг ёз фасли эди. Ўша куни паранжили 50 нафар хотин-қизни хонага тўплаб суҳбатлашаётган эдим, — дея хотирлайди Тиниқ ая. Шу дамда бекободлик Абдураҳмон деган йигит ҳовлиқиб кириб келди.

— Опа!— деди-ю, ўтирганларга кўзи тушиб тили айланмай қолди. Дарров фаҳмладим. Қўшни хонага чиқдик. Шунда у бир гуруҳ бойларнинг ёвуз ниятини менга оқизмай-томизмай сўзлаб берди. Орадан бир ҳафта ўтгач, бекобод маҳаллалик Турсуной исмли бир жувондан шикоятнома олдим. Хатда айтилишича, Турсуной қўшни хонадонга паранжи тутмай, рўмолга ўраниб чиққан, эри бундан хабар топиб, оғзи— бурнини қон қилиб урибди. Бойлар фатвоси билан менинг бошимни танамдан жудо қилиши керак бўлган, сўнгги кунларда изимга тушиб, пойлаб юрган Ҳофиз пичоқбоз Турсунойнинг турмуш ўртоғи экан.

Мен бундан бехабар Турсунойникига йўл олдим. Бир пайт пастқам уйлар ёнидан кетаётганимда томдан барзангидек бир йигит тўп этиб олдимга сакраб тушди.

— Йўл бўлсин, қизча! —деди барзанги заҳархандалик билан тиржайиб.

— Турсунойнинг олдига, — дедим қатъий.

— Ўша Турсуной менинг хотиним эканлигини билмасмидинг? Хатни ҳам мен тўқиб ёзган эдим. Ажалинг етибдида, ўз оёғинг билан келибсан.

Ҳофиз пичоқбоз ёнидан ханжарини чиқариб менга ташланди. Ортимга бир қадам чекинмасданоқ яқин ердан ўқ овози эшитилди. Пичоқбознинг менга ханжар кўтарган қўли дармонсизланди. Ханжар ерга тушиб санчилди. Ўзи тўлғаниб юз тубан йиқилди.

Қаёқдандир шу пайт Абдураҳмон ва қўлида тўппонча тутган милиционер югуриб келишди. Пичоқбоз қўлга олинди. Адураҳмон эса мени уйимгача кузатиб қўйди...

Тиниқ аянинг чеҳраси ёришди. У чаққон ҳаракат билан ўрнидан турди-да, ичкари хонага кириб ҳиёл сарғайган альбомни олиб чиқди.

Суратлар: Улар ўтмишдан сўзларди. Мана бу тўрт дугона паранжи ташлаганликлари туфайли жоҳил эрлари қўлида хазон бўлганлар. Жамила, Фотима, Нодира, Ҳалималар эркин ҳаёт, озодлик учун кураш йўлида қатл этилганлар. Аянинг кўзларида ёш қалқиди. Гап-сўзсиз дафтар қатини очиб узатди. Дафтарга газетадан қирқиб олинган хабар ёпиштирилганди. Аста ўқиймиз.

«Оммавий суръатда Пискентда паранжи ташланди. Майлобод маҳалла комитетининг раиси Тиниқ Алимқулова биринчи бўлиб зулмат паранжисини гулханга улоқтирди. Сўнг паранжили аёлларга қарата нутқ сўзлади. Довюрак аёлнинг сўзлари хотин-қизларга куч-қувват бағишлади. Оловнинг ўткир тили паранжиларни бирин-кетин ўз домига торта бошлади».

Сарғайган газета саҳифалари Тиниқ ая ўтмишидан яна ҳикоя қиларди.

«1930 йилда коммунистлар сафига қабул қилингач, Тиниқ Алимқулова район хотин-қизлар Советининг раиси сифатида фаолият кўрсата бошлади. Қишлоқлардан жами 600 нафар хотин-қиз коммунист аёл ташаббусида паранжидан холи бўлди».

Тиниқ ая каналлар қурилишида, район ижроия комитети, район партия комитетида ишлади. Лекин у булар ҳақида гапирмади. Фақат башариятга тенглик берган Ленин партиясига минг раҳмат деди. Аёллар паранжидан халос бўлиб ёруғ жаҳонга юз тутганларига бугунги кунда ярим аср бўлди.

Тиниқ ая ҳозир ҳам тетик. 85 баҳорни қаршилаяпти. Эскилик билан янгиликнинг тўқнашуви, аёл эрки учун бўлган матонатли кураш кечагидек эсида. Суҳбат давомида бу хотиралар табора тиниқлашиб боради.

С. ИНОМОВ,
Пискент райони.

ИҚБОЛИ КУЛГАН

ЛАВҲА

БУНДАЙ воқеа киши ҳаётида фақат бир бор содир бўлади. Шу туфайли ҳам Марҳамат ўзида йўқ хурсанд ва беҳад шод эди. У ўзини бир неча погона ўсгандек, анча-мунча жиддийлашиб қолгандек ҳис этарди. Уй сурганча оҳиста қадам ташлаб бораркан, ҳатто катта йўлдан қадрдон бригадаси томон бурилганини ҳам сезмай қолди.

— Мен энди партия сафидаман,— хаёлига келган бу фикрдан кўнгли яйраб кетди.— Жонажон партия, жонажон Ленин...

Унинг кўз ўнгида доҳийнинг Смольний майдонидаги муаззам қиёфаси бир зум гавдалангандек, қулоқлари остида унинг Шарқ хотин-қизлари озодлиги ҳақида оталарча ғамхўрлик билан айтган оташин сўзлари жаранглаб эшитилгандек туюлди. Қалбида партия ва Ленинга чексиз меҳр-муҳаббат туйғулари янги куч, янги илҳом билан ёлқинланди.

Марҳамат райком секретарининг бюродаги гапларини яна эслади:

— Марҳамат Искандарова ҳақиқий меҳнатсевар қизларимиздан. У ҳозир кўпгина ёшларимизга ибрат бўлмоқда. Ишончимизни шараф билан оқлади...

...Ҳа, бугун унга жуда катта ишонч билдиришди. Уни КПСС аъзолигига қабул этишди. 1976 йил март Марҳамат ҳаётида энг шодиёна кун, бахт кулиб боққан қувонч айёми бўлиб қолажак.

Эзгу ният — кишининг энг яхши йўлдоши, дейди халқимиз. Марҳамат ҳам ҳаётда ана шундай эзгу ният билан яшаётган, шижоат билан тер тўкиб ҳалол меҳнат қилаётган азамат ёшларимиздан бири. Уни дугоналари турсунойчи заршунос ҳам дейишади. Дарвоқе, унда Турсуной опасидек донгдор пахтакор бўлиш орзуси мактабга қатнаб юрган талабалик кезларидаёқ куртак ёзган. Ёшлигидан меҳнат қилишни севган, унга эътиқод қўйган Марҳамат мактабни битиргач, бир неча йил далада ишлади. Сўнг Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. 1968 йили эса, билим юртини муваффақиятли тугаллаб, яна қадрдон қишлоғи бағрига қайтди. У ўзи учун меҳнат, бахт ва иқбол ошиёни бўлиб қолган даласини жуда-жуда соғинган эди.

Кунлар ҳафталарни, ойлар йилларни қувалаб ўтди. Қут-барака, ризқ-рўзимиз бўлган бепоён «оқ олтин» далалари неча бор яшариб, неча бор қиш уйқусига толди. Не-не «оқ олтин» тоғлари бунёд топди. Марҳаматнинг номи аста-секин элга танилди. Пахтазорда янги меҳнат юлдузи порлади. Бу юлдуз шуъласини сезмаслик мумкин эмасди. Совхоз маъмурияти унга катта умид билдириб, бешинчи бўлимдаги қолоқ бригадага бошлиқ қилиб тайинлади.

1975 йил. Янги бригадир даласида биринчи баҳор. Бу ёш бригадир учун ташвишли туюларди. Марҳамат ўзини гўё биринчи бор давлат имтиҳони топшираётгандек сезарди.

Йўқ, комсомол қиз бўш келмади. Уни ёлғизлатиб ҳам қўйишмади. Ҳамма бирдек, аҳиллик билан ишга, курашга отланди. Меҳнат билан ўтган беором кунлар, уйқусиз тунлар кузда олтин чаноқларда бой нишона кўрсатди. Чўл хирмони баракали, қутли бўлди. «Тошкент-1» нав чигити ташланган 90 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 24 ўрнига 28 центнердан хирмон кўтарилди. Бригада совхоз тарихида биринчи бор 70 процент ҳосилни машиналар билан териб олди. Камҳосил, қирлик ерлардаги бу илк меҳнат зафари жуда хайрли эди. Шу туфайли бу ҳақдаги хушхабар тезда оғизга тушди. Марҳамат Искандарова шу йили ВЛКСМнинг «Тўққизинчи беш йиллик зарбдори» нишонини олишга сазовор бўлди.

Бригада деярли ёшлардан ташкил топган. Ҳозир уларнинг сони 13 нафардан ошади. Ўтган йили ўрта мактабни тугатган Ҳайри Дўстматова, Дилбар Ғофурова ва Шаҳри Абдураимовалар ҳам опалари Марҳамат изидан бориб, шу бригада даласида ишлаш хоҳишини билдиришди.

Заршунослар ўнинчи беш йилликни меҳнатда янги қувончли зафарлар билан бошлашди. 1976 йил, айниқса, ютуқларга бой бўлди. Мавжуд 100 гектар майдондан Ватан хазинасига 35 центнердан дурдона тўкилди. Бу олдинги йилдагидан роппа-роса етти центнер зиёд демакдир. Ялпи ҳосилнинг 80 проценти эса бункерлардан тўкилди. С. Муҳамедов, М. Сатторов сингари илғор механизатор ёшлар ўз агрегатлари бункеридан 110—130 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкдилар.

Бир неча бор Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби, меҳнат зарбдори, Ильич қишлоқ Советининг депутати, ёш коммунист Марҳамат Искандарова бошлиқ бригада азаматлари юбилей йилида янада юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Улар гектар бошига камида 40 центнердан хирмон кўтариш, ялпи ҳосилнинг 90 процентини фақат машиналар билан териб олишга азму-қарор қилганлар.

Бахтиёр эл қизи, сенга зафар ёр бўлсин!

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
П. ЭРГАШЕВ,
Оққўрғон райони, С. Сегизбоев номли совхоз.

ДОНОЛАР ОНАЛАР ҲАҚИДА

✦ Она табиий тарбиячидир.
Н. К. КРУПСКАЯ.

●

✦ Дунёда она муҳаббатидан ҳам муқаддас ва беғараз туйғу йўқ: ҳар қандай меҳр-муҳаббат, ҳар қандай жўшқин туйғу она меҳрига қараганда заифроқ ёки ғаразлироқдир.
Г. БЕЛИНСКИЙ.

●

✦ Ҳамиша ғолиб, битмас туганмас ҳаёт чашмаси бўлган оналарни шарафлайлик!
М. ГОРЬКИЙ.

●

✦ Йўқ бизга онадек
меҳрибон,
Сийнага қалқон бош узра
соябон.
ҲАМЗА.

●

✦ Ота-она хурсандлиги дунёда энг катта давлатдир.
М. ҲУСАЙН.

●

✦ Ватан туйғусини... биз оналик туйғуси билан боғлаймиз, Ватан — онадир.
М. ПРИШВИН.

СУРАТДА: манзарали боғдорчилик совхози гулчиларидан А. Дунаева ва Ж. Ашурова ўз дугоналарига гулдасталар тайёрламоқдалар.
И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ЗАМОНАМДАН ЎРГИЛАЙ

БУ ЙИЛГИ байрамимизнинг файзи бўлакча. Қувончли айёмни Улуғ Октябрнинг 60 йиллигида нишонлаяпмиз. Дарвоқе, Халқаро хотин-қизлар куни ана шу қутлуғ санага ҳам боғлиқ. Умри тўрт девор орасида ўтган ўзбек аёлининг чеҳраси октябрь ёғдуси туфайли нурафшон бўлди. Аёл меҳнати фақат бизнинг давримиздагина ўз қадрини топди.

Мен пиллачилик звеносининг бошлиғиман. Фақат хотин-қизлардан иборат аъзоларим билан ҳар қути қурт уруғидан дастлаб 80, кейин эса 100-110 килограммдан «кумуш тола» етиштирдик. Меҳнат менга бахт келтирди. Ленин ордени ва бир неча медаллар соҳибасиман. Икки йил бурун самарали меҳнатимни инобатга олишиб, «Жигули» машинаси билан тақдирлашди.

Ўтмишда оилага янги меҳмон келса, ота-она ҳаммадан аввал уни қандай қилиб боқиб олиш ташвишини чекарди. Ҳозир эса ҳар бир фарзанд оиланинг қувончи, бахти. Партия-ҳукуматимиз кўп болали оналарга алоҳида ғамхўрлик кўрсатаяпти. Менинг 14 нафар фарзандим бор. Ҳозир болаларим вояга етишган. Ўғил-қизларим ва келинларимнинг кўпчилиги ҳаётимизнинг янада фаровон бўлиши учун тер тўкишаяпти.

Баҳор байрами арафасида хотин-қизларни чин дилдан муборакбод қилар эканман, бизга бахт-саодат келтирган Улуғ Октябрдан, Ленин партиясидан умрбод миннатдорлигимни изҳор қиламан.

Раҳима ЗОКИРОВА,
Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг аъзоси, Қаҳрамон она.

ОЛАМ-ОЛАМ ҚУВОНЧ

ГУЛ — севги, ҳаёт, гўзаллик рамзи. Бугун биз баҳор чечакларидан жамланган анвойи гулдасталарни меҳр билан оналаримизга, опа-сингилларимизга тақдим этамиз. Уларни байрам билан чин қалбдан қутлаймиз.

Тошкент манзарали боғдорчилик совхози ишчилари феруза, кала, гвоздика, наргиз каби шўхчан, хушбўй гуллардан бу йил 20 минг дона кўп етиштирдилар. Лола гули ҳам ўтган йилга нисбатан 15 минг дона кўпдир. Байрамга атаб дўконларга 60 мингдан ортиқ ҳар хил гул чиқарилди.

Пойтахтимиздаги мавжуд 12 та гул дўконларида савдо қизғин ҳозир. Бундан ташқари, марказлашган усулда гул сотиш ҳам йўлга қўйилган. Завод, фабрика ва ташкилотлардан тушган заявкалар асосида ишчи ва хизматчи хотин-қизларга исталган турдаги гуллар етказиб берилаяпти.

Хотин-қизларнинг дилларини хушнуд этиш учун Шредер номли боғдорчилик, узумчилик, виночилик институтининг коллективи махсус совға тайёрлаган. Улар атиргул ниҳолларини етказиб беришяпти.

Революция ҳиёбони, Правда Востока ва Шота Руставели кўчаларида жойлашган гул магазинлари ходимлари жуда яхши ташаббус кўрсатишди. Улар гулларни кўркам ва чиройли безаб сотишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

М. ЗАРИПОВА.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ БОШҚАРИШДА КЕНГ МЕҲНАТКАШЛАР ОММАСИНИНГ ҚАТНАШУВИ

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

Совет ҳокимиятининг биринчи йилларидаёқ В. И. Ленин аҳолининг барча табақаларини ижтимоий ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб қилиш зарурлигини таъкидлаган эди.

Доҳий 1920 йил 2 мартда партиянинг навбатдаги съездига тайёрланиш тўғрисида РКП ташкилотларига хатида бундай деб ёзган эди. «...асосий мақсадимиз... янада кўпроқ ишчи ва меҳнаткаш деҳқонларни саноатни ва умуман халқ хўжалигини бошқаришга жалб қилишдир...»

Ҳозирги ривожланган социализм шароитида ишлаб чиқариш ўзининг жуда катта кўламлари, иқтисодий алоқалари мураккаблашиб бораётганлиги, техника билан юксак даражада таъминланаётганлиги билан характерланади. Бундай ишлаб чиқаришни бошқариш меҳнаткашлардан яхши билим ва тажрибали бўлишни талаб қилади, уларни ҳартомонлама камолатга етган кишилар бўлишини тақозо қилади.

Республикамизда ҳам ишчилар синфининг умумий маданияти, билими ва активлиги йил сайин ошмоқда. Масалан, 1959 йилда ҳар минг ишчидан 386 киши олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган бўлса, ҳозир 550 дан кўпроқ киши шундай маълумотга эгадир. 1975 йили завод ва фабрикалардаги 367,4 минг ишчи ўз малакасини оширди, фан-техника ютуқлари асосида янги машина-станокларни ўзлаштирди.

Шуни айтиш керакки, меҳнаткашларнинг умумий таълим ва маданий савиясини ошириш улар ижодий активлигини кучайтиришнинг муҳим шартидир. Социалистик хўжалик юритиш тажрибаси корхоналар фаолиятининг асосий масалаларини муҳокама қилиш ва ҳал этишда ишчилар ва бутун коллективнинг бевосита иштирок этишига оид бўлган бир қанча таъсирчан ижодий формаларини вужудга келтирган.

Кенг меҳнаткаш омма ишлаб чиқаришни бошқаришда касаба союзлари, халқ контроли органлари, умумий йиғилишлар, ишлаб чиқариш кенгашлари, рационализаторлар ва ихтирочилар, жамоатчилик асосида ишлайдиган конструкторлик, технологик ва иқтисодий бюролар, техника нормалаш, меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш, техника эстетикаси бюролари, конференциялар орқали ва бошқа йўллар билан иштирок этадилар. Корхоналарда бошланғич партия ташкилоти кенг меҳнаткашлар оммасининг ишлаб чиқаришни бошқаришда бевосита қатнашувини амалга оширишда ва ишчиларнинг жамоат ташкилотларига бош бўлишда катта роль ўйнамоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев XXV съездда қилган Ҳисобот докладида «...жамоат ташкилотлари совет сиёсий системасининг ажралмас қисмидир», деб таъкидлади. Ҳозирда неча ўн минглаб ишчи-хизматчилар ва деҳқонлар давлат ҳокимияти олий органлари ишида фаол қатнашмоқдалар. Масалан, ҳозирги кунда Ўзбекистон ССР Олий Советига 470 депутат, республика маҳаллий Советларига эса 89 мингга яқин депутат сайланган. Шуларнинг 60 процентидан кўпроғи ишчи ва колхозчилардир. Халқ вакиллари халқ хўжалик планлари ва ишлаб чиқаришни ривожлантириш режаларини муҳокама қиладилар ва уларни тасдиқлайдилар. Республикамизнинг ҳамма область, шаҳар ва район ижроия комитетларида маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича комиссиялар тузилган. Улар жойларда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар сифатини мунтазам назорат қилиб борадилар.

Меҳнат тўғрисидаги асосий қонунларда ёзиб қўйилганидек, ишчи ва хизматчилар ишлаб чиқаришни бошқаришда касаба союзлари ва бошқа жамоат ташкилотлари орқали ҳам қатнашадилар. Касаба союзлари меҳнаткашларнинг энг оммавий ташкилоти бўлиб, улар республикамизда 3 миллиондан ортиқ кишини бирлаштиради. Касаба союз ташкилотлари маъмурият билан биргаликда моддий рағбатлантириш фондларини тақсимлаш тўғрисида қарорлар қабул қилишда иштирок этади, ишлаб чиқариш нормаларини амалга оширишни ва меҳнат шароити устидан назорат қилади, социалистик мусобақага, дам олишни ташкил этиш ва бошқа маданий-маиший шароитларни яхшилаш ишига бошчилик қилади. Ишчи-хизматчиларнинг турли ижодий ҳаваскорлик ташкилотлари ишига раҳбарлик қилади. Касаба союз комитети коллектив шартнома бўйича олинган мажбуриятларнинг, меҳнатга ҳақ тўлашнинг белгиланган шартларига қанчалик тўғри риоя қилинаётганлиги, ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақидан қанчалик тўғри солиқ олинаётганлиги устидан контроль қилиб туриш ҳуқуқига эгадир.

Корхоналарда касаба союз ташкилотларининг раҳбарлигида иш олиб борадиган ишчилар йиғилишлари ва доимий суратда иш олиб борувчи ишлаб чиқариш кенгашлари меҳнаткашлар ишлаб чиқаришни бошқаришда иштирок этадиган энг оммавий ва таъсирчан формалардир.

Меҳнат коллективларида мунтазам равишда ўтказиб туриладиган ва корхонанинг хўжалик фаолиятига оид конкрет масалалар муҳокама қилинадиган умумий йиғилишлар энг тўғри ечимларни қидириб топиш имконини беради, меҳнаткашларни сиёсий жиҳатдан тарбиялашга, уларнинг ижодий куч-ғайратларини коммунистик қурилиш вазифаларини бажариш учун сафарбар этишга кўмаклашади. Ишчилар йиғилишлари партия ва ҳукумат кўрсатмаларининг бажарилиши устидан жамоатчилик назоратининг таъсирчан формаси бўлиб хизмат қилади. Улар барча меҳнаткашларда ишнинг умумий натижалари учун масъулиятни, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик турмуш нормалари ва қоидаларини такомиллаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш каби хислатларни тарбиялашда катта роль ўйнайди.

Доимий ишловчи ишлаб чиқариш кенгашлари ишчи-хизматчиларни хўжаликни бошқаришга жалб қилишнинг муҳим формаларидан биридир. Ишлаб чиқариш кенгаши корхоналарда демократик принципларни амалга ошириш имконини беради, ишлаб чиқариш, техника воситаларидан фойдаланиш, меҳнатни ташкил қилиш, фан-техника прогресси асосида ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, маданий-маиший шароитларни яхшилаш масалаларини кўриб боради, цех, участка фаолиятини назорат қилади, корхонанинг ҳужжат, план, шартнома ва ҳисоб-китоблари билан мунтазам танишиб боради. 1975 йилда республикамиздаги корхона ва цехларда жами 5000 ишлаб чиқариш кенгашлари бўлиб, улар ишида 200 мингдан ортиқ киши қатнашди, чинакам бошқариш мактаби, хўжалик юритиш, кишиларда коллектив иши учун масъулият ҳиссини тарбиялаш мактаби бўлиб қолди.

Республикамизда 2000 га яқин илмий-техника бошланғич ташкилоти ҳам ишлаб турибдики, уларга 104 мингдан ортиқ киши жалб қилинган. Илмий-техника жамиятлари фан ва техника ратаётган, илғор практика тўплаётган жамики янги, прогрессив усулларни корхоналарга етказиб, фан-техника тараққиётини янада ривожлантиришга, унинг ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилишга кўмаклашмоқда. Республика илмий-техника жамиятининг ташкилотлари тўққизинчи бешйилликда янги техника ва технология, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва бошқариш соҳасида 2500 дан ортиқ тавсия ишлаб чиқди, турли касб эгалари, новаторлар, активистлар иштирокида конкурслар ўтказилди.

Инженер-техник ходимлар ва ишчилар корхоналарда ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, уни ҳартомонлама енгиллаштириш ишларига ихтирочи ва рационализаторлар бюролари орқали ҳам фаол қатнашиб борадилар. Ихтирочилик ва рационализаторлик ишчилар, техниклар ва инженерлар техникавий ижодиёти оммавий намоён бўлишининг ёрқин намуналаридан биридир. Ихтирочилик ва рационализаторлик бюролари корхоналарда перспектив ва жорий планларни ишлаб чиқиш, таклифлар тўплаш ва уларни расмийлаштириш, рационализаторлик таклифларини кўриб чиқиш ва жорий этиш, иқтисодий самара ва мукофотлар миқдори тўғрисидаги мулоҳазаларни тайёрлаш, рационализатор ва ихтирочилар эришган ютуқларни кенг ёйиш вазифаларини бажариб, КПСС XXV съезди илгари сурган вазифаларни ҳал этишда, фан-техникани ривожлантиришда муҳим ҳисса қўшмоқдалар. Ихтирочи ва рационелизаторлик таклифлари йилдан-йилга ортиб бормоқда. Республика халқ хўжалиги бўйича ихтирочи ва рационализаторлар сони 1971 йилги 40.3 минг кишидан 1975 йили 53,5 минг кишига ортди. Шу даврда уларнинг ихтиро ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш асосида бир йилда 62,2 миллион сўмдан то 92,6 миллион сўмгача иқтисодий самара кўрилди.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, жамоатчилик асосида ишлаётган меҳнаткашларнинг ижодий ташкилотлари катта тажриба тўплаб, таъсирчан иш форма ва методларидан фойдаланмоқда. Корхоналардаги ижодий уюшмалар социалистик ишлаб чиқаришни бошқаришда муҳим роль ўйнаб, иқтисодий ва техникавий хизматларнинг фаолият доирасини янада кенгайтирмоқда. Ишчилар ишлаб чиқаришни бошқаришда актив қатнашиб, меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш, таннархини камайтириш резервларини қидириб топмоқдалар ва ишга солмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси ўнинчи беш йилликнинг асосий вазифасини бажаришда — ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилашда меҳнаткашларнинг кенг ва фаол иштирок этишини таъминламоқда.

Б. УМАРОВ,
иқтисод фанлари кандидати.

БАҲОР келиши билан сабзавоткорларнинг иши кўпайиб қолди. Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози теплица хўжалигида ҳам ҳозир иш қизғин. Теплица ишчилари далаларга экиш учун 1,5 миллион туп карам, 2 миллион туп помидор, 1 миллион туп болгар гаримдориси кўчатларини тайёрламоқдалар. Суратда: комсомол аъзолари Мавлуда Расулова ва Мазлума Турсунова кўчатларни шамоллатишяпти.

Б. Нагов ва Х. Мирзакаримов фотоси.

ҚИШЛОҚ ОБОДОНЛАШМОҚДА

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ районидаги «Коммунизм» совхози қишлоғи ҳам кун сайин чирой очяпти. Маданий-маиший муассасалар учун фойдаланишга топширилаётган бинолар сони кўпайиб бораётир. Ўтган йили совхозда 3600 квадрат метр ҳажмдаги турар жой ва жамоат биноларн қуриб битказилди.

Қишлоқни ободонлаштиришнинг бу йилги планлари ҳам салмоқли. 330 ўринли икки қаватли мактаб биноси ва кичкинтойлар учун 90 ўринли болалар боғчасини ишга тушириш кўзда тутилган.

Совхоз маркази — «Восток» участкасида шу кунларда ишчилар учун турар-жой биноси қурилиши жадал олиб борилмоқда.

У. МАҲКАМОВ.

НОҚОРАТУПРОҚ ЗОНАГА

Тошкент ремонт-экскаватор заводи Новгород областига механизаторлар учун 18 та янги шинам уй-вагон жўнатди. Ҳозир у ерда Ўзбекистондан 1300 мутахассис—мелиоратор меҳнат қилмоқда.

Бу йил янги совхозларни барпо этиш ва ноқоратупроқ ернинг ҳосилдорлигини ошириш юзасидан қурилиш ишларининг ҳажми 1976 йилдагига нисбатан карийб икки баравар ортади. 7 минг гектар майдонда мелиорация системаларини қуриш, янги посёлкаларда 15 минг квадрат метр — ўтган йилдагидан уч баравар кўп уй-жой барпо этиш керак.

Ишларни жадаллаштириш учун республика мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг тўртта кўчма механизациялаштирилган колоннаси тузилиб, юқори унумли техника билан қуроллантирилди. Мелиораторларнинг янги отрядлари асосан ирригация институти ва техникумларини битириб чиққан кишилардан тузилмоқда.

Ҳозир Новгород областининг саккизта районида қурилиш олиб борилмоқда. Ботқоқлик ерларда усти ёпиқ коллекторлар ва дренажлар, темир-бетон каналлар, гидрантлар барпо этилмоқдаки, сувчилар булардан эгилувчан шлангларни туташтириб эгатларга сув оча оладилар.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ОВОЗИ — ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТЎЛА ЯКДИЛЛИК

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Корея Халқ Демократик Республикасининг вилоятлари, шаҳарлари ва уездларида ҳокимиятнинг маҳаллий органларига депутатлар сайланди. КХДР сайлов комиссияларининг хабар беришича, рўйхатга олинган сайловчиларнинг ҳаммаси кўрсатилган номзодлар — ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг энг яхши намояндалари учун якдиллик билан овоз берганлар.

КХДР матбуоти сайлов меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ўсган бир вазиятда ўтганлигини, республика халқининг бирлиги ва жипслигини яна бир бор намойиш қилганлигини таъкидлайди.

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИДАГИ АҲВОЛ ТЎҒРИСИДА «НЕПСАБАДШАГ» ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). «Непсабадшаг» газетаси Хитойдаги аҳволнинг баъзи жиҳатлари тўғрисида мақола эълон қилди.

Ўтган йиллар мобайнида, деб ёзади газета, Хитойда кўпгина ички сиёсий, иқтисодий ва маданий проблемалар пайдо бўлиб қолди. 15 йилдан бери давом этаётган кампаниялар омманинг тинкасини қуритди. Лекин мавжуд зиддиятлар қачон, қандай негизда ва қандай сиёсат ўтказиш йўли билан бартараф этилади, ички сиёсий, иқтисодий ва маданий характердаги энг муҳим проблемалар қандай қилиб ҳал этилади, ҳозирча мана шу асосий саволларга равшан жавоб топиб бўлмайди.

Пекиннинг ҳозирги раҳбарлари, деб давом этади газета, юз берган оғир иқтисодий аҳвол учун жавобгарликни фақат «радикаллар» бўйнига қўймоқдалар, ишлаб чиқаришни ривожлантириш, қишлоқ хўжалигини, саноатни ва шу сингариларни қайта қуришни биринчи ўринга қўймоқдалар.

Аммо ички сиёсатнинг реалистик кўринишлари ташқи сиёсатни ўзгартиришга олиб келмади. Хитой газеталарининг «Совет хавфи бор» деган уйдирмалари, чегара масалалари юзасидан Совет—Хитой музокараларининг тўхтаб қолганлиги ва айни вақтда Хитой—Америка муносабатларини Советларга қарши негизда яхшилаш тўғрисидаги баёнотлар, халқаро кескинликни юмшатишга қарши ҳуружлар, мана шуларнинг ҳаммаси афсуски, реал воқеа бўлиб қолмоқда. Бундай позиция Хитойнинг обрў-эътиборига путур етказади, холос.

«Непсабадшаг» газетаси мақоласининг охирида бундай деб ёзади: Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар, шу жумладан Венгрия Халқ Республикаси ҳамон сабр-тоқат қилмоқдалар ва аввало Хитой билан давлатлараро муносабатларни яхшилашга, шунингдек низоли масалаларни марксизм-ленинизм принциплари асосида бартараф этишга кўмаклашишга тайёрдирлар. Аммо муносабатларни нормаллаштиришга интилиш бир томонлама бўлиши мумкин эмас.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **ГАВАНА.** Бу ерда меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1-Май шарафига ўтказиладиган маросимларга тайёргарлик кўрадиган миллий ташкилот комиссияси тузилди. Комиссияга Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба меҳнаткашлари касаба союз марказининг бош секретари Роберто Вейга бошчилик қилади. Комиссия составида партия ва давлат органларини, шунингдек оммавий жамоат ташкилотларининг вакиллари бор.

● **БОНН.** ГФРнинг энг катта саноат райони—Рурда ишсизлар кўпайиб бормоқда. Металлургия, тошкўмир ва машинасозлик саноати маркази ҳисобланган шу районда февраль ойининг охирларида 128.000 тўла ишсиз борлиги қайд этилди. Булар ана шу райондаги меҳнатга лаёқатли жами аҳолининг 6,3 процентига тўғри келади.

● **ВЕНА.** Австриянинг Европа иқтисодий ҳамжамияти мамлакатлари билан савдо балансидаги камомат бултур 1975 йилга нисбатан 36 процент кўпайиб, 59,6 миллиард шиллингдан иборат рекорд миқдорга етди. Шундан 49 миллиард шиллинги ГФР билан савдодаги камоматдир.

● **КАТМАНДУ.** Бу ерда Непал «Дўстлик» фирмасини таъсис этиш тўғрисидаги битим имзоланди. Бу фирма аэрофлотнинг Непалдаги манфаатларига вакиллик қилувчи агентлик конторасидир. У контора совет самолётларида ташиладиган пассажирларнинг билетлари ва юкларнинг ҳужжатларини расмийлаштириш билан шуғулланади.

(ТАСС).

ОСУДА ТАСВИРДА ЖЎШҚИН ҲАЁТ

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

Латиф Маҳмудов ижодига назар солган ҳар бир киши асар тасвиротидаги осудаликни пайқаши тайин. Унинг янги «Қопга яширинган одам» номли саргузашт романи ҳам ана шу осудаликдан, адиб бағрининг кенглиги ва майинлигидан далолат беради. Китобга сўз боши ёзган мунаққид П. Шермуҳамедов адиб ижодини сокин дарё тагидан оқадиган шиддатга қиёс этади. Бу қиёсда жон бор. Негаки Латиф Маҳмудовнинг деярли йигирма йилга яқин ижоди, унинг нозик таъб, кўнгилчан, меҳри дарё адиб эканлигини тасдиқлайди.

Бола ўз табиатига кўра китоб танлайди; у донишмандона бўлсада, зерикарли тасвирланган китоблардан кўра оддий, таранг сюжетли, бир-биридан қизиқ воқеаларга бой асарларнигина кўпроқ ўқийди. Шунинг учун болаларни ақлсизликда эмас, таъбир жоиз бўлса, тажрибасизликда «айблаш» мумкин. Чунки, «Хўш, ундан кейин нима бўлди?» деб энг кўп сўрайдиган ҳам болада. Буни яхши билган муаллиф ўқувчилар қизиқишини янада кучайтириш мақсадида асар композициясини спираль тарзда тузган ва ҳар бир бобда маълум бир «сир»ни сир тутган, яъни биринчи бобдаги «сир» иккинчи бобда гўё ойдинлашгандай бўлади. Айни пайтда эса яна янги бир жумбоқ пайдо бўлиб, навбатдаги бобнинг бошланишига турткі беради. Бундай усул тажрибасиз ёзувчида «калаванинг учини йўқотиб» қўйишга сабаб бўлиши мумкин. Бироқ, Латиф Маҳмудов бундай усул билан воқеа ривожини икки план асосида — олд пландаги ёруғ воқеалар билан орқа пландаги сирли ҳодисаларни параллел йўналтиришга ҳам эришган. Бундай бир-бирига қарама-қарши ҳодисаларни уйғун тасвирлай олиш санъати Латиф Маҳмудов маҳоратининг ошганлигини кўрсатади.

Мана колхознинг ғоят жонкуяр, соддадил раиси Мўминжон ака. У хўжаликнинг майда-чуйда ишларини ҳам назардан қочирмайди, ҳатто ташвиши кўп бўлишига қарамай мактабга ҳам бот-бот кириб туради. Болаларнинг ўқиши, иши билан танишади, ўқитувчилар илтимосини ёзиб олади. Мўминжон ака одамлар кўнглини топишга ҳам уста, ҳамма билан хушмуомалада бўлади. Айниқса, паст бўйли, чувак юзли, яккам-дуккам соқолига оқ оралаган чойхоначи — Мулладўстни кўрса баҳридили очилиб кетади, чарчоғини ҳам унутади. Чунки унинг «билмаган нарсаси-ю, қилмаган иши йўқ: арава ҳайдайди, машина тузатади, ғишт теради, эшик-ром ясайди, самовар палов у ёқда турсин, катта-катта ошларни ҳам илик қилиб юборади». У ана шу фазилатлари билан раиснинг териси орасига сомон бўлиб кириб олган. Мўминжон ака идоранинг хат-хути, ҳисоб-китобини ҳам чойхоначига топшириб қўйган. Лекин бир қарашда тамизли, одамгарчиликни ўрнига қўя биладиган чойхоначи, аксарият ҳолларда киши тушунмайдиган қилиқлар қилади. У қари бир холаси билан қишлоқнинг чеккасида, қадимдан қолган эски уйда туради. Раис янги уйга кўчиб ўтишни маслаҳат қилганда, нима учундир рад қилади. Кимдир теракларни қасддан қуритаётганига раис куюнса, Мулладўст пинагини ҳам бузмайди. Мактаб қишки спорт залининг қурилишини кейинга суришга ҳаракат қилади. Дафъатан қараганда спорт зали қурилишининг орқага сурилиши, теракларни қасддан қуритиш, ташландиқ ҳовлига ўлимтикдан ажралишни истамаган калхатдек ёпишиб олиш Мулладўстга нима учун керак? Чуқурроқ қарасангиз, бунинг замирида нимадир бордек. Аммо, булар сир тутилади. Чойхоначининг қурилиш қизиганда оёғи куйган товуқдек типирчилаши, кейинчалик раис унинг ташландиқ уйини мактабга қўшиб олмоқчилигини эшитганда эса баттарроқ талмовсираши, боз устига чап оёғининг тўпиғидан юқориси ногирон, кўзлари аланг-жаланг ўйнаб турадиган ипдек ингичка бўйинли, узун, беўхшов қўлли Анзор исмли бола билан хуфия сирлашиб туриши китобхонларни ғоят таажжублантиради, чойхоначига нисбатан шубҳа туғдиради. Шубҳа эса бобма-боб ўсиб боради. Лекин ёзувчи бу «сир»ларни очишга унча шошилмайди, ҳозирча уларни халқачалар шаклида ташлаб кетаверади. Бундай усул, шубҳасиз китобхонни ўйлашга, фикрлашга мажбур этади.

Шу тариқа чойхоначининг фаолияти орқали унинг характеридаги етакчи хусусиятлар бўртиб кўринади ва болаларнинг адолатли ҳаракатлари билан тўқнашади. Бу конфликт асар сюжетини таъминлайди. Бир шароитда икки хил ҳаёт тарзида, яъни Равшан, Мунира, Асқар, Шаҳло каби ўқувчилар ҳаёти билан Мулладўст, Анзор ва «Овсар хола»ларнинг сирли ҳаёти қаршилантирилади, улар ўртасидаги зиддият сюжетни таранглаштириб, ритм тезлиги ва кечинмаларнинг ранг-баранглигини таъминлайди.

Сирли воқеалар илдизи ўтмишга боғлиқдир. Шу боисдан адиб мозийга ҳам назар солган. Солижоннинг ёшлиги ва куйди-пишди Раиса Максимовнанинг эзгу ишлари бу жиҳатдан ибратлидир.

Раиса Максимовнанинг афсонага айланган ҳаёт йўлини тасвирловчи боблар романнинг энг гўзал жойи ва авторнинг ютуғи десак янглишмаймиз. Негаки, улуғ бир ният билан болаларга маърифат бериш учун келган бу аёл мислсиз қаршиликларга дуч келади; қутурган буқага суздиришмоқчи, болта билан чопишмоқчи, қопга солиб сувга оқизишмоқчи бўлишади. Аёлнинг журъати ва айрим тасодифлар уни ўлимлардан сақлаб қолади. Бу ерда биз маърифат билан жаҳолатнинг тўқнашувини кўрамиз. Унинг бошлаган иши айниқса, Овсар холага ёқмайди. Овсар хола образи асарда худди шарпадек ҳаракат қилади; қуёшнинг шарқ томондан чиқишини ҳеч ким суриштирмаганидек, Овсар холага ҳам ҳеч ким эътибор бермайди. Лекин содир бўлаётган ҳар бир машъум воқеада унинг иштироки бордек туюлади. Унинг ўзи ким? Аммо унинг мақсадлари романнинг охиригача сир тутилади.

Адиб бир жараён иккинчи бир жараённи келтириб чиқаришида фавқулодда олди-қочди воқеалар кетидан қувишга берилиб кетмай, сюжетни маълум қонуният асосида йўналтиришга, ўсмирлар характерини ҳам яратишга ҳаракат қилган. Бу жиҳатдан Равшан, Асқар, Мунира, Шаҳло ва Анзорлар образи диққатга сазовордир.

Латиф Маҳмудов болалар характерини ишлашда ҳар бирининг ўз индивидуаллигини сақлашга, ўзларигагина хос бўлган феъл-атворини беришга ҳаракат қилган. Чунончи, беғубор туйғули, табиатан анча қизиқчи Асқар Мулладўстнинг ҳийласи билан туҳматга қолганда ўртоқларидан биронтаси уни тушунмайди. Унинг цементга сув қуйиши мумкинлигига фақат Шаҳлогина ишонмайди. Қурилишга бош бўлган Равшан гарчи унинг дўсти бўлса-да, Мулладўстга ишонади ва Асқарни қурилишдан ҳайдаб юборади.

Айбсиз айбдор бўлиб қолган Асқар чойхоначидан шубҳалана бошлайди. Унинг сирини билишга қасд қилади. Шуни унутмаслик керакки, болада эмоция катталардагига нисбатан кучли ва бой бўлади. У ана шу эмоция кучи билан ҳамма нарсадан тез ва чуқур таъсирланиши натижасида хушига келган ишга астойдил ёпишиб олади. Худди шу куч Асқарни чойхоначини кузатишга мажбур қилади. Унинг кузатишларига Мунира, Шаҳло ва Мирқобиллар ҳам ёрдам бера бошлайди. Шу тариқа чойхоначининг сирини фош қилиш коллектив тус олади. Мулладўстнинг уйига келиб-кетиб турувчилар орасида Анзор ҳам бор.

Анзор анча қобилиятли бола, у шеърлар ҳам машқ қилиб туради. Лекин тенгдошларига қўшилиб кета олмайди, қурилишга ёрдам бермайди. Бунга сабаб нима? Сабаб шуки, биринчидан Анзорнинг отаси Турдиқул ўтмишда томоғигача гуноҳга ботган, энди сирлари очилиб қолишидан қўрқиб, эски гуноҳларини янги гуноҳлар билан беркитмоқчи бўлади. Бунинг учун ўғли Анзордан фойдаланади. Лекин Анзор катта жиноятга шерик бўлаётганлигини, бу жиноятнинг туб моҳиятини англамайди, у шунчаки воситачидир холос. Шу ўринда бир нарсани таъкидлашни лозим топардик, ёзувчи Анзор характерини қанчалик асослашга уринмасин, барибир уни бир ёқламаликдан сақлаб қололмаган. У фақат «ёмон бола» бўлиб қолган. Тўғри, ҳаётда ёмон болалар бор, лекин баъзи-баъзида уларда ҳам ижобий хусусиятлар кўзга ташланиб қолади. Анзорда эса бу хусусият сезилмайди. Бундан ташқари, асарда айрим камчиликлар ҳам мавжуд. Чунончи, чойхоначининг асли ўзи кимлиги, нима учун «Овсар хола»га хизмат қилиши етарли даражада очилмай қолган. Шунингдек, бир пайтлар эшон ойимнинг овсар синглиси бўлган чол, қандай қилиб Мулладўстга «овсар хола» бўлиб қолди? Бу боғланишлар ҳам асосланмаган. Асарнинг сўнггида сирлар очилиб, «овсар хола»нинг жиккак чол эканлиги, яъни Раиса Максимовнанинг отаси Максимни ўлдирган, колхоз ғарамига ўт қўйган, кўприк устунини арралаб Солижоннинг отасини сувга ғарқ қилган, йўлда қопдан чиқиб, Солижонни отдан учириб юборган, Раиса Максимовнани мачитдан қайтиб келишида ўлдирган Муродилла эканлиги маълум бўлади. Шунча ҳодисаларнинг сабабчиси Муродилланинг бундай қабиҳ жиноятлар қилишига мажбур этган куч нима? У нимадан аламзада, ери, мол-мулки тортиб олинганими, ёки оиласи барбод қилинганими, бу ҳам муаммо бўлиб қолган. Ҳар ҳолда шунча ишлар қилишига бирор сабаб бўлиши керак-ку, ахир! Фақат Максимни ўлдиргани учун умр бўйи аёл кийимида юриши етарли далил бўлмайди.

Худди шунингдек, романдаги доктор опа, яъни Гулнора ҳам пассив ишланган. У сирни очишда иштирок этмай, ўзи сирли бўлиб келади. Хуллас, «Қопга яширинган одам» романи қиёмига етмай қолган айрим воқеалардан ташқари, сюжетнинг анча пухталиги, ҳаётий бўёқларнинг меёрдалиги ва таъриф-тавсифдан кўра, характерлар руҳиятини кенгроқ очишга жиддий уриниши билан қимматлидир.

Иноятилло РАҲМОНОВ,
илмий ходим.

ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИ ТУГАТИЛМОҚДА

БУХАРЕСТ, 7 март. (ТАСС). Бу ерда эълон қилинган дастлабки маълумотларга қараганда, Румыния пойтахтида бўлиб ўтган зилзила вақтида 508 киши ўлган ва 2.600 киши ярадор бўлган. Мамлакатнинг бошқа районларида 72 киши ҳалок бўлган ва 614 киши жароҳатланган. Қутқариш ишлари давом этмоқда.

Ажерпресс агентлигининг хабарига кўра, зилзила мамлакат экономикасига катта моддий зарар етказди. Баъзи саноат корхоналари ва муассасалар вақтинча ишни тўхтатиб қўйдилар, аҳоли яшайдиган бир қанча пунктларда водопровод системалари, электр линияларига шикаст етди.

Мамлакат пойтахти Бухарестда зилзила оқибатларини тугатиш ишлари давом этмоқда. Махсус комиссиялар бузилган биноларни текшириб чиқмоқдалар, хавф остида қолган оилаларни кўчириш чораларини кўрмоқдалар.

Румыния Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Ижроия Комитетининг мажлиси бўлиб ўтди ва зарар кўрган районларда нормал ижтимоий ва хўжалик ишларини тез орада тиклаш чоралари белгиланди.

* * *

СОФИЯ, 6 март. (ТАСС). Бу ерда эълон қилинган дастлабки маълумотларга кўра, Болгариядаги зилзила натижасида 20 киши ҳалок бўлиб, 165 киши жароҳатланган. Дунай бўйидаги Свиштов, Русе ва бошқа шаҳарларда зилзила айниқса кучли бўлди.

Зилзиладан кейин дарҳол армия бўлинмалари ва аҳоли иштирокида қутқариш ишлари бошланди. Азият чекканларга медицина ёрдами берилмоқда, улар озиқ-овқат, кийим-кечак ва уй-жой билан таъминланмоқда. Офатзада районларга ёрдам бериш учун БХР Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Дилбоқов бошчилигида ҳукумат комиссияси тузилди. БХР Министрлар Совети зарар кўрганларга ёрдам бериш тўғрисида қарор қабул қилди ва халқ хўжалигига етказилган зарарни бартараф этиш юзасидан бир қанча тадбирларни белгилади.

⊙ АНГОЛА хотин-қизлари янги замоннинг тенг ҳуқуқли ижодкорларидирлар. Мустамлакачиларга қарши курашда улар барча қатори иштирок этиб, Ватанларини чет элликлар зулмидан озод қилдилар. Ҳозир аёллар мамлакатнинг сиёсий-иқтисодий ва маданий ҳаётида актив иштирок этмоқдалар. Суратда: дугоналар.

Н. Семёнов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ТУРФА ГУЛЛАР.
А. Абалян фотоэтюди.

ҚИЗЛАР ДАФТАРИДАН

КЎНГИЛ

Гул оддийгина наздимда эди гул,
Сен бир даста гуллар тутгунга қадар.
Чаманлар меҳрини солмасанг агар
Англамас эканман сеҳрини буткул.
Ўтлоқлар ўзига тортмасди яшнаб,
Бугун кенгликларга бу кўнгил нитиқ.
Қушлардек парвозни баланд олмасму,
Уфқларга элитсам бир дилбар қўшиқ.
Рўпара келдингу, ўзгарди дунё,
Одамлар юзида илиқлик, кулгу
Ирмоқлар қўшиғи айлар маҳлиё,
Яшнаб ётар осмон—биллурий кўзгу.
Сеҳрлар қуршовига асирман асир,
Қуйилиб-қуйилиб келар куйларим,
Билмайман бу куйга солган қандай сир,
Қалқиб-қалқиб оқар ширин ўйларим.
Бир юмшоқ табассум қўнди-да лабга,
Гул сеҳри, қуёшга туташди дилим.
Сен ошно бўлдингу бу асов қалбга,
Еп-ёруғ осмондай ёришди кўнглим.

Муҳаббат ТУРОБОВА.

ЖАВОБ

Сиз ҳеч қачон ишонмаган муҳаббат,
Шуъладор оқ тонгларнинг ёғдусида.
Сиз орзулаб етолмаган бир журъат,
Меҳрин нурга чайганнинг туйғусида.
Умид эди, армон бўлиб кетди у,
Сиз барибир тополмайсиз ахтариб,
Самоларни қучиб нурга етди у,
Сизда ишқнинг ёзилмаган дафтари.
Сиз ҳеч қачон етолмаган муҳаббат,
Меҳрин нурга чайганнинг туйғусида...

Дилбар ҲАЙДАРОВА.

ОНАМГА

Яна тингламоққа дилда розингни
Ҳузурингга шодон келдим, онажон.
Йўлимга мунтазир боққан кўзингни
Ўпиб, чўғ меҳрингни этайин жаҳон.
Бугун разм солсам сенда балқибди
Қариликк сирлари — сочларингда оқ.
Юзларингда йиллар из қолдирибди,
Кўзларингда қувонч қалқийди бироқ.
Ҳаёлга толасан излайсан бир зум
Ўтган ёшлигингни, шўхлигингни ҳам.
Дейсан: «Бағишладим, боримни қизим,
Нурли йўлларингда бўлғуси ҳамдам».
Ишончинг оқлайман, токи ҳаётман,
Манзилим йироқдир, қалбимда ихлос.
Бахтлиман хислатинг ўз қизимга ҳам,
Йўқотмай топширсам оналарга хос.

Муаззам ҚОДИРОВА.
Бўка райони.

АНСАМБЛЬ НОМИ—«СЕРПАНТИН»

Тошкентдаги Ғафур Ғулом номли маданият уйининг «Серпантин» ансамбли меҳнаткашлар ҳаваскорлик бадиий ижодиёти бутуниттифоқ фестивалининг лауреати унвонига сазовор бўлди.

«Серпантин» ана шу коллективда иштирок этувчи кишилар фамилияларининг биринчи ҳарфидан таркиб топган номдир. Ансамбль ва унинг иштирокчилари бўлган ҳаваскор артистлар ёш бўлишига қарамасдан, «Серпантин» Тошкентдан ташқари олис-олис жойлардаги санъат шинавандаларини ҳам қойил қолдирмоқда. «Серпантин» ансамблининг ҳаваскор артистлари Тошкент шаҳар комсомоли комитетининг йўлланмаси билан 1975 йилнинг ёз фаслида Тамбов ва Саратов областларидаги зарбдор қурилишларда концерт беришди. Ансамбль пахтакорлар ҳузурида ҳам тез-тез меҳмон бўлиб туради.

«Серпантин» ансамблида гитарачи, Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг группа раҳбари Анатолий Сергиенко, ноғорачи, шу корхона контролери Артур Нуржонов, гитарачи, «Промсвязь» заводининг йиғувчи-слесари Андрей Аманатиди ҳамда, хонанда, Тошкент театр рассомчилик институтининг техники Жавлон Тўхтаев бор.

Александр Пономарёв — ансамблнинг музика раҳбаридир. Тошкент электр машинасозлик заводининг ўн саккиз ёшли ишчиси Александр Пономарёв ўзи қўшиқ айтади, фортепьяно, электроорган, доира, рубоб чалади, шу билан бирга халқ қўшиқларини ансамбль учун қайта ишлаб беради.

«Серпантин» ансамблининг репертуарида рус, ўзбек халқ қўшиқлари, чет эллик композиторларнинг асарлари бор. «Дилбарим» лирик қўшиғи, «Генерал, қулоқ сол!» деб аталган Чили қўшиғи айниқса зўр таассурот қолдиради.

«Серпантин» ансамбли иштирокчилари самолётлар қураётган ва қўриқ очаётган, кемалар юргизаётган ва шеър тўқиётган ўз тенгқурлари бўлган ёшлар ҳақида қўшиқ яратиш ниятида.

Р. СОҲИБОВА,
ЎзТАГ мухбири.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

МЕҲНАТКАШЛАР ҲУЗУРИДА

КИРОВ район партия комитетининг ташаббуси билан 12-ўрта мактабда бир йиллик саломатлик университети ташкил этилди. Университетга республикада хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати Илёс Фозилов раҳбарлик қилмоқда.

Дастлабки машғулотларда медицина фанлари кандидатларидан С. Ҳасанов «Томоқ касалликлари ва унинг оқибатлари», М. Аҳмедов «Юқумли касалликлар ва уларнинг олдини олиш» деган мавзуларда лекциялар ўқишди. Шунингдек, медицина фанлари кандидатлари М. Обидова бод касаллиги тўғрисида, Т. Бузруков бош мия иш фаолияти ҳақида қизиқарли суҳбатлар ўтказдилар. Университет машғулотларида саломатликка, медицинага оид диафильмлар намойиш этилмоқда.

* * *

Яқинда шу мактаб залида депутатлар билан учрашув бўлиб ўтди. Бу ерда Бодомзор, Жаҳон Обидова, Молокова ва бошқа кўчаларда яшовчилар ўз депутатлари билан учрашувга тўпландилар.

Шаҳар Совети депутати Ш. Расулова, Киров райони Советининг депутатлари М. Аҳмедова ва С. Сайфиуллиналар меҳнаткашлар наказлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида ҳисобот бердилар. Йиғилганлар ишдаги ютуқ ва камчиликлар ҳақида гапирдилар ва янги наказларни бердилар. Депутатлар меҳнаткашларнинг наказларини амалга ошириш учун бор куч ва ғайратларини сарф этишларини айтдилар.

МАЛАКА ОШИРАЯПТИЛАР

ҲОЗИРГИ пайтда Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институтида 560 дан зиёд ўқитувчи ўз билимини мустаҳкамламоқда.

Маълумки, ўқитувчи ёшларга билим бериши учун ўзи ҳам тинмай изланиши, ўқиши, ўрганиши лозим. Шунинг учун ҳам малака ошириш институтида педагоглар билан кўпгина ишлар олиб борилмоқда. Уларга тажрибали олимлар ва педагоглар лекциялар ўқишмоқда. Тарих фанлари кандидати Козим Умаров, юридик фанлари кандидати Амина Каримова, фалсафа фанлари кандидати З. Ғофуров ва бошқаларнинг лекциялари тингловчиларда бой таассурот қолдирмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ МАКТАБИ

«Водоканал» Тошкент трестининг Ўрта Осиёда энг йирик бўлган Салор аэрация станцияси атроф муҳитни муҳофаза қилиш масалалари билан шуғулланувчи кадрларнинг илғор тажриба ва уларни тайёрлаш мактаби бўлиб қолди. Бу ерда февраль ойида республиканинг ҳамма шаҳарларидан келган мутахассислар группаси стажировкадан ўтди.

Оқинди сув чўкиндиларига ишлов беришнинг бу ерда ишлаб чиқилган ва жаҳонда биринчи марта жорий этилган янги усули тозалаш иншоотларининг технологиялари, инженерлари, лойиҳаловчилари учун зўр қизиқиш туғдирмоқда. Бу метод ҳозиргача уч миллион сўм маблағни тежаб қолиш имконини берди. Чўкиндига ишлов бергандан кейин ҳосил бўладиган комплекс ўғит далалар ва боғлар учун ажойиб унумдорлик малҳамидир.

Қардош республикаларнинг олимлари, қурувчилари, лойиҳаловчилари, технологлари бу ерга тез-тез келиб турадилар. Москва, Харьков, Целиноград, Қустанай, Челябинск, Сочи, Душанбе, Олмаотадан келган ҳамкасблари сўнгги вақтларда тошкентлик мутахассислардан маслаҳат олдилар. АҚШ ва Финляндиядан келган мутахассислар ҳам Салор аэрация станциясининг иши билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

РАССОМ ХАНДАСИ

— Сўзсиз сурат.

— ОББО, Соқибой овқатни пишириб бўлиб, кир ювишга тутибди шекилли.

ЧАЙҚОВЧИ: — Бугун байрам, нархи шунақа.

ГУЛЛАР: — Эсизгина, табиий ҳуснини йўқотиб қўйди-я.

А. ХОЛИҚОВ чизган расмлар.

Спорт

ЧЕМПИОНАТ БАЙРОҒИ ТУШИРИЛДИ

Ўтган куни юзлаб спорт мухлислари шаҳримиздаги «Юбилей» спорт зали саройини тўлдириб ўтирдилар. Бу ерда мамлакатимизнинг кучли классик курашчилари Совет Иттифоқи шахсий чемпионатининг финал беллашувларида иштирок этдилар.

Республикамиз пойтахтига дарҳақиқат кучли спортчилар тўпланишди. Улар орасида жаҳон, Европа чемпионатларининг совриндорлари, олимпиада ўйинларининг ғолиблари, турли халқаро мусобақалар қатнашчилари бор эди. Шунинг учун ҳам тошкентлик томошабинлар уч кун давомида гиламлардаги кескин ва мароқли беллашувларнинг гувоҳи бўлдилар. Айниқса, оғир вазнли курашчи киевлик Колчинский, москвалик Балбошин, ростовлик Налбандянлар иштирокидаги мусобақалар қизиқарли тус олди.

Чемпионат учрашувларида кўзга ташланиб турган яна бир қувончли факт шундаки, кўпгина полвонлар донғи кетган спортчилар олдида довдираб қолмай, маҳоратлари анча ўсганлигини намойиш этдилар. Бу бизда таниқли спортчиларимизга муносиб ўринбосарлар етишиб келаётганлигидан далолат беради.

Лекин, афсуски, мезбонлар — Ўзбекистон курашчилари бу галги чемпионатни ўз майдонларида ўтказган бўлсаларда, имкониятларини тўла ишга сола олмадилар. Битта олтин, иккита кумуш медаль қўлга киритилганлиги шуни кўрсатиб турибди. Албатта, бу мукофотлар ҳам чакки эмас. Лекин ҳар қалай Ўзбекистон курашчилари сафида анча-мунча беллашувларда чиниққан спортчилар кўпгина эди. Ҳатто ёшлар ўртасида жаҳон чемпиони В. Аникин ҳам совриндорлар сафига чиқа олмади.

Ўзбекистонликлардан олтин медални тошкентлик студент Комил Фатхуллин қўлга киритди. 52 килограммгача бўлган вазн категориясидаги барча беллашувларда халқаро классли СССР спорт мастери бўлган Комил бор маҳорат ва тажрибасини ишга солди. У сўнгги финал учрашувини ҳам юксак савияда ўтказди ва фахрий шохсупанинг энг юқори поғонасидан ўрин олди.

Бронза медалларини 62 килограммгача бўлган вазн категориясида гиламга чиққан бухоролик спорт мастери Аббос Шодиев ва 74 килограммгача бўлган вазн категориясидаги тошкентлик курашчи, «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамиятининг вакили А. Барановлар қўлга киритишди.

Қолган вазн категорияларда тбилисилик армиячи, халқаро классли СССР спорт мастери Гоглидзе, ростовлик армиячи Шатунов, тбилисилик динамочи Абрамишвили, ростовлик олимпиада чемпиони Налбандян, саранcклик Земков, ульяновсклик В. Константинов, тбилисилик армиячи Беришвили, москвалик динамочи Балбошин ва киевлик Колчинскийлар мамлакат чемпиони деган юксак унвонни қўлга киритдилар. Мусобақада алоҳида маҳорат кўрсатган бир неча курашчиларга чемпионат ташкилотчилари махсус таъсис этилган совринларни топширдилар. Шунингдек, беллашувларни юксак ташкилий даражада ўтказганлиги учун республика спорт ташкилотларига ҳам СССР спорт комитетининг соврини берилди. Шундай қилиб, мамлакат 1977 йилги шахсий чемпионатининг байроғи Тошкентда тантанали равишда туширилди. Лекин классик курашчилар олдида ҳали кўпгина масъулиятли мусобақалар турибди.

КЕЛИШИНГ КУТДИМ

Оналар урушдан
қайтмаган
Ўғлини кутгандай
зориқиб
Келишинг кутдим.
Турналар жанубга
кетганда
Жанубий меҳрига толиқиб,
Келишинг кутдим.
Кўзларим йўлингда
интизор...
Сен ўзи бормисан оламда,
Қалбим ҳамдами?!
Сен каби меҳрибон
қайда бор?
Биласан-ку, сен менинг
чамамда,
Меҳр ҳотами!

* * *

Оловданми дейман,
ёр, қароргоҳинг.
Кўрганда ўйноқлаб,
юлқинди юрак.
Деразангда нақшланиб
қолди ўтли нигоҳим.
Йўқ, совуқнинг излари
эмас, у гулкор безак,
Ўтмишимизнинг гўзал
онлари
борми хотирангда?
Ўша такрорланмас
гўзаллик жилваси
Нақшланиб қолибди
ойнангда...

Дилшода САИДОЛИМОВА.

КИПРИКЛАРИМГА

Дайди шамол кўтариб
тўзон
Қўнди ғубор
киприкларимга,
Энди сен ҳам йиғлатиб,
эй жон,
Берма озор,
киприкларимга
Киприкларинг нозикдир
дединг
Ва қайрилма сузукдир
дединг.
Титраганда қайларда
эдинг,
Берма озор
киприкларимга.
Киприкларим ёмонми —
яхши,
Кўз соқчиси, кўзларнинг
нақши,
Кўзда эса севгининг
бахси,
Берма озор
киприкларимга.

Ўлмас ЮСУПОВА.

8 МАРТ арафасида Тошкентдаги 394-болалар боғчаси байрам либосини кийди. Бу ерда болаларнинг байрам олди нонуштаси бўлди. Тарбияланувчилар қўлда гулдасталар билан ўз меҳрибон мураббийларини хотин-қизлар куни билан қутладилар. Суратда: тарбиячилардан Муборак Мирбобоева ва Васила Мажидова кичкинтойлар даврасида.

Г. Саматова фотоси.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

СУВ ОСТИ БЎРОНЛАРИ

Совет олимлари океан қаъри мангу тинч деган фикрни рад қилдилар. Улар сув остидаги бўронлар денгиз юзида улкан тўлқинлар ҳосил қилибгина қолмай, денгиз қаъридаги катта-катта сув массасини аралаштиришини ҳам аниқладилар. «Дмитрий Менделеев» илмий-тадқиқот кемаси экспедиция сафарида бўлганида мана шу кашфиёт қилинди.

Олимлар пўртана «ички чегараларини» аниқлаш учун сув остидан мустақил ҳолда жила оладиган, сувнинг физик характеристикаларини ўлчаб магнит лентасига ёзадиган автомат қурилмалардан фойдаландилар. Денгиз тамомила тинч бўлган ва пўртана турган шароитларда Австралия билан Антарктида соҳиллари ўртасида сузиш чоғида шу экспериментлар ўтказилди. Оби-ҳаво шароитларига қараб сувнинг физик ҳоссалариниҳоятда ўзгарар экан. Океан қаъри «қайнаб туради», пўртананининг ички таъсир доираси 500 метр ва ундан кўпгача етиб боради.

Океанологларнинг кашфиётлари шамол океанга ўтказадиган энергия миқдори тўғрисидаги аввалги тасаввурларни қайтадан кўриб чиқишга мажбур қилади. Денгизларда узоқ муддатли оби-ҳаво прогнозларини белгилаб беришда бунинг аҳамияти катта.

Н. КОНСТАНТИНОВ,
ТАСС мухбири.

ЧАРОИТ — АМЕТИСТНИНГ «УКАСИ»

Яқинда геологлар БАМ трассаси районида топишган минерал чароит деб аталди. Бутуниттифоқ минералогия жамияти ҳузуридаги янги минераллар ва минерал номлари комиссиясининг раиси профессор В. А. Франк-Каменецкий ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Иркутск экспедицияси чара дарёсининг юқори қисмида шу чароит минералини топди. У алюмо-силикатлар группасига тааллуқли бўлиб, мураккаб кристалл тузилишига эга. Минерал пардозланганидан сўнг машҳур зийнат тошлар билан рақобатлаша олади. У аметистга ўхшаб кетади. Ленинградлик усталар чароитдан тўғноғич, кулон, вазалар ясаб заргарлик магазинларига юбордилар.

Кейинги йигирма йил ичида дунёда кашф этилган жами янги минералларнинг ярми — 200 дан ошиқ янги минерал СССР территориясида рўйхатга олинди. Уларнинг кўплари техника ва саноатда қўлланиляпти.

А. БАУЭР,
ТАСС мухбири.
Киев.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

8 МАРТ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — «Онамларга аталган қўшиқлар». 11.00 — Бугун — Халқаро хотин-қизлар куни. 11.30 — Хотин-қизлар, Сизлар учун! (Музикали программа). 12.15 — «Бойчечаклар» (бадиий фильм). 13.20 — Поэзия (Р. Казакова, Зулфия, О. Фокина, Е. Шевелева, Л. Васильева ва М. Борисова шеърлари). 13.50 — Ҳужжатли фильм. 14.10 — «Москвичка» (телеклуб). 15.10 — Мультфильм. 15. 20 — Цирк майдонида. 16.10 — «Қулоқсизлар байрами» (мультфильм премьераси). 17.50 — Хоккей. ЦСКА — «КРИЛЬЯ СОВЕТОВ». 19.15 — Концерт. 19.30 — «Биргамиз онажон» (бадиий фильм). 20.40 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.55 — «Ўн уч стул». 22.00 — «Вақт». 22.30 — Голубой огонёк. 00.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Онамларнинг байрами. 10.50 — Кино оламида. 11.50 — Оналарни эъзозланг (адабий театр). 12.15 — Байрамингиз муборак бўлсин — азиз хотин-қизлар. (концерт). 12.45 — Йўлбарс ўргатувчи (бадиий фильм). 18.05 — Мультфильм. 18.25 — Бойчечак. 18.55 — Концерт. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Акробатик эскизлар (цирк). 20. 20 — Телеминиатюралар. 21.00 — Ахборот. 21.20 — «Октябрь аёллар тақдирида» (тошкентлик хотин-қизлар билан учрашув). 22.00 — «Октябрь аёллар тақдирида» (учрашувнинг давоми).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.25 — Концерт. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — «Аёллар» (бадиий фильм).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8|III да Байрам концерти, 10|III да Флория тоска.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8|III да Келинлар қўзғолони (кундузи), Қиёмат қарз (кечқурун), 9|III да Уйланиш, 10|III да Парвона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8|III да Ужарлар (кундузи), Йиллар ўтиб (кечқурун), 9|III да Ҳалима, 10|III да Фарғона тонг отгунча, 11|III да Гулбаҳор қани?

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 9|III да Ишқ қурбонлари (16.00), 10|III да Ўн саккиз ёшлигим 17.30), 11|III да Скапеннинг ҳийласи (16.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ГРУЗИЯ ЦИРКИ» коллективининг хайрлашув гастроллари.

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — Улар Ватан учун жанг қилдилар (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Ганг узра тонг — «МИР» (жуфт соатларда). «ҚОЗОҒИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Истеъфодаги полковник — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Берилмаган отпуска — «ЧАЙКА» (14, 16, 18, 20, 21.45), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Малиновкада тўй — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Отасизлик (жуфт соатларда), Подшо Пётр ҳабашни қандай қилиб уйлантиргани ҳақида қисса (тоқ соатларда) — «ДРУЖБА».

Сув париси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 13.30, 15, 16.30, 18, 19.30, 21.00), «НУКУС» (тоқ соатларда).

Коммунист ҳақида қисса — «ЧАЙКА» (12.00).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти коллективи газета-набор цехи бошлиғининг ўринбосари Т. Абдураҳмоновга отаси

Абдураҳмон СОДИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР — коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 335142.

Р—03236. Ўзбекистон Компартиясининг Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64583. Г. 1580.